

Tisja Kljaković Braić

Stvarno i nestvarno

Likovni salon "Vladimir Becić", Slavonski Brod

29. studenog 2018. – 15. siječnja 2019.

Moderato cantabile

predgovor

Svake godine krajem studenog, obilježavajući godišnjicu smrti kipara Branka Ružića, uobičajeno izlažemo djela Ružićevih suvremenika koji su svojim radom zastupljeni u fundusu Galerije Ružić i suvremenici. Ponekad, međutim, želimo skrenuti pažnju na predstavnike nove generacije umjetnika čija poetika u određenim svojim elementima ima dodirne točke s Ružićevom.

Tisju Kljaković Braić upoznala sam (znakovito) upravo na otvorenju Ružićeve izložbe koju sam kao kustosica Galerije umjetnina priredila u Muzeju grada Kaštela, u kaštelu Vitturi u Kaštel Lukšiću. I evo je, dolazi u goste Ružiću, kako bi njenom izložbom obilježili godišnjicu smrti našeg velikog kipara.

Tisju od Ružića dijeli nekoliko generacija, no oboje su na istoj liniji onih umjetnika koji pronalaze ljepotu u naoko malim, svakodnevnim temama, oslobodivši motiv od svih potencijalno ometajućih suvišnosti, odajući počast onome univerzalnome ljudskome što vječno traje i od čega smo svi sazdani...

Zajednička intencija ovo dvoje umjetnika je da teme budu prezentirane jednostavno, bez neke velike naracije, neovisno o vremenskom odmaku u kojem stvaraju. Izložbom stoga, u jednom njenom segmentu, propitujemo i opstojnost intimističke struje u suvremenoj hrvatskoj umjetnosti.

Tisja se na ovoj izložbi predstavlja svojim slikama i crtežima. Mada znatno različiti u pristupu motivu i tretiranju površine likovnog polja, zajedničko im je da prikazuju prizore iz života jednog para; na slikama njih dvoje proživljavaju snovite poetske trenutke, a prati ih ugodaj melankolije prizora pustih ulica i ispražnjenih interijera, koji potenciraju osjećaj elegičnih, melankoličnih i sjetnih stanja, osjećaja i raspoloženja. I sama autorica pripisuje im veliki utjecaj poezije Arsena Dedića ("Arsenove pjesme su mi uputstva za slike. Puno sam njegovih pjesama naslikala. Ima u sebi onu profinjenost i uzvišenost, a ujedno i ono obično, ono svakodnevno, ljudsko. Taj spoj je za mene koban.").

Tisjine slike nastale su najvećim dijelom u kombiniranoj tehnici. Autorica drvenu podlogu obojenu reduciranim paletom bijelih, svijetlo plavih, sivih i smeđih tonova akrila nadograđuje ljepljenjem sitnih komada drveta dajući im treću dimenziju reljefne površine taktičnih svojstava. Naslanjajući se na tradiciju eniformela i lirske apstrakcije, gradi kompozicijski pročišćenu pozadinu za crtački vješte, iako naoko dječji elementarne likove muškarca i žene, poneki zalutali rekvizit i jednog crnog psa koji se pojavljuje kao promatrač i svjedok prizora.

"Povezujući u novom ciklusu slika svoj umjetnički senzibilitet s Arsenovim stihovima jedne od najljepših pjesama suvremene hrvatske lirike, Tisja Kljaković Braić uspostavila je iznimno logičnu dijalektičku relaciju između sebe i pjesnika. Nemojmo zaboraviti kako su oboje kulturološki proizašli iz karakteristične melankolije, sjete i nježnosti Juga, prirodne konfiguracije gdje se beskraj i nedokučivost mora spaja s nebeskim horizontom koji zove u daljine. Stoga ćemo u Tisjinim novim slikama trenutačno prepoznati Arsenov stih "čitav svijet bit će tvoj novi dom", gdje zagrljaj mladog para reflektira česti osjećaj ljubavnika da su "siročad svijeta". – piše Iva Körbler u predgovoru kataloga Tisjine izložbe *Moderato cantabile* u galeriji "Idealni grad" 2016. godine.

Drugi dio izložbe čine crteži. U njihovim se konturama pojavljuje Tisjina autorska prepoznatljivost. Crtež je evoluirao iz polja slike i započeo zaseban život oblikovan tankočutnim potezima linija u djelu velike likovne izražajnosti. Iako minimalističke, jer u oblikovanju crteža Tisja još snažnije reducira narativne elemente, karikature su vizualno snažne i monumentalne bez obzira na mali format.

I u njima su glavni protagonisti On i Ona, u svakodnevnim situacijama iz zajedničkog života, a s kojima se većina promatrača može poistovjetiti.

Povjesničar umjetnosti Frano Dulibić u predgovoru knjige "Oni" koja objedinjuje Tisjine karikaturalne prikaze svakodnevnog života jednoga para piše: "Potpuno je nevažno jesu li 'Oni' u izvanbračnoj zajednici ili u braku. Važna je samo ljubav između dvoje partnera, koja je zapravo jedini pravi lajmotiv svih crteža, ljubav koju vidimo na trenutke kod bližnjih, ponekad u vlastitom domu, ili ako smo sami, to su ljubav i razumijevanje kakvima težimo, kakve čitav život priželjkujemo, ljubav kojoj se nadamo, sve do kraja svojih malih smiješnih života."

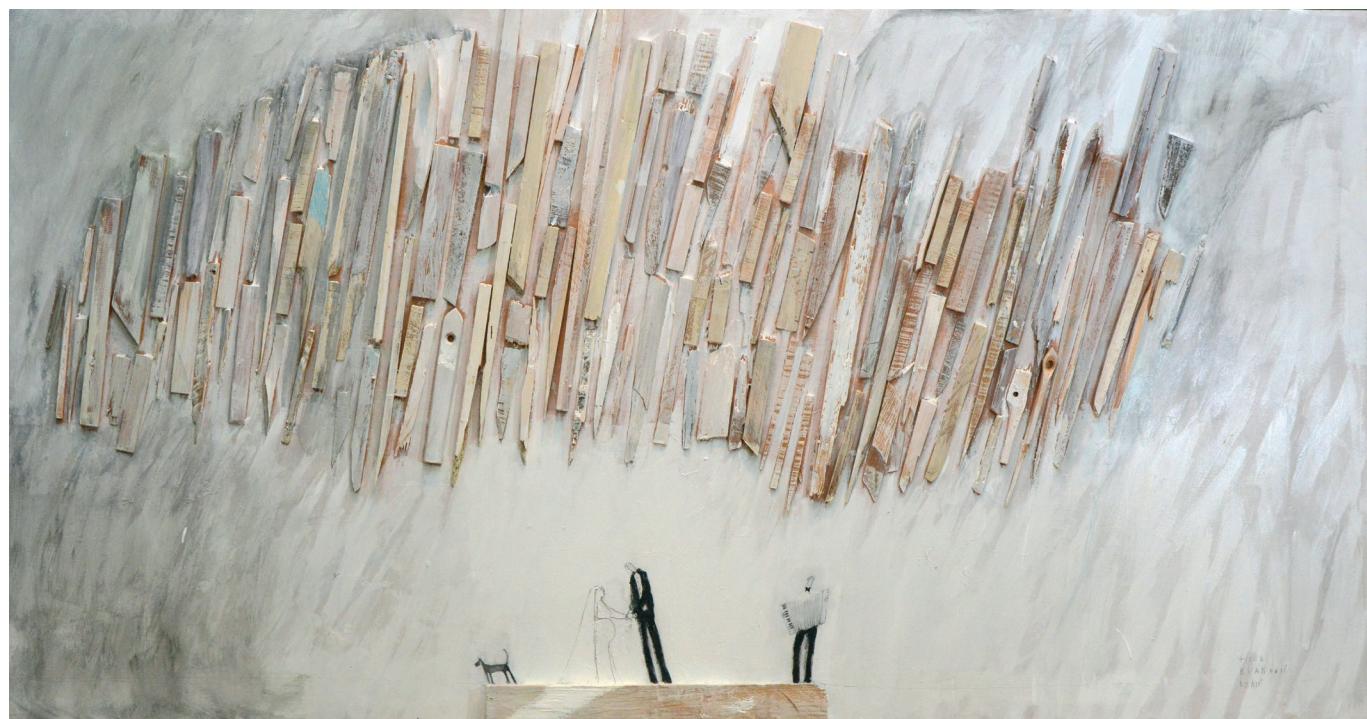
Urugvajski novinar i pisac Eduardo Galeano, jedan od najuglednijih suvremenih latinoameričkih misioca i književnika, napisao je u jednoj svojoj zabilješci: "Mi živimo u svijetu gdje su sahrane važnije od pokojnika, gdje su svadbe važnije od ljubavi, gdje je izgled važniji od pameti. Mi živimo u kulturi ambalaže, koja prezire sadržaj". Upravo toj žalosnoj odrednici suvremenog društva opire se Tisja svojim slikama i crtežima; zagrebemo li ispod površinski humorističnih situacija u kojima se Tisjin par nalazi, pronaći ćemo upravo u svakodnevним razmiricama i međusobnim zadirkivanjima duboku povezanost i ljubav koja je oslobođena svih prijetvornosti i maski.

Romana Tekić

Oni

Pokisli, sretni svatovi

Oda za izgoreno stablo

Ne dam te

Divno... A koliko si to platija?

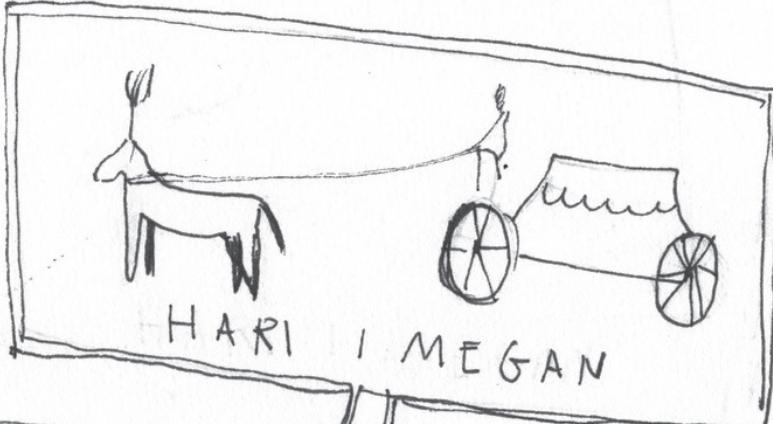
Evo sad ču!

DOK JA TEBI
OBJASNIM JA
SAN VEĆ SVE
NAPRAVILA

Dok ja tebi objasnim, ja san već sve napravila

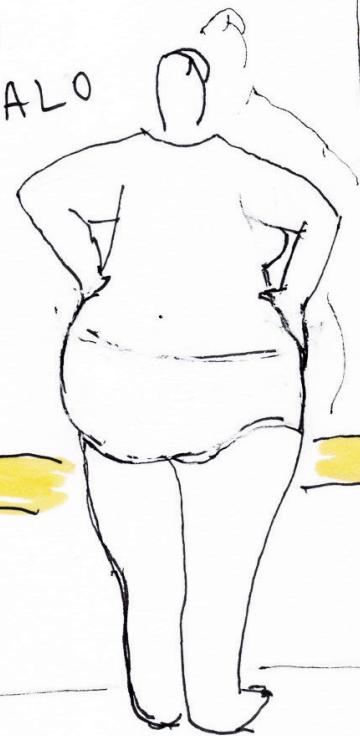

I ja san tebe oženija neka si iz Solina!

Jesu u tebe ključi? U tebe su!!

MEN
SE ČINI
DA OVO
OGLEDALO
ŠIRI

JE... NE MOJ
SE GLEDAT...

Meni se čini da ovo ogledalo širi... Je... ne moj se gledat...

Očemo ovde? Nema ti poznatih...

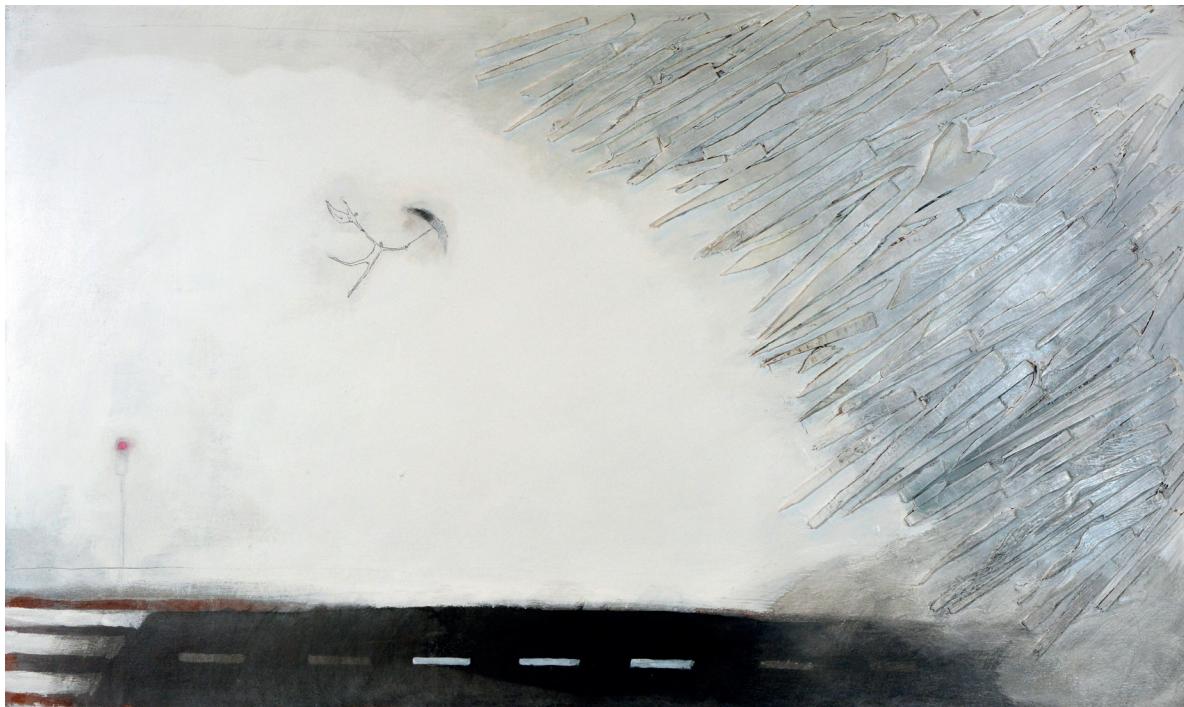

Pa majku mu.. Ima li još ko da dođe dok san ja u banju

PA MAJKU MU...
IMA LI JOŠ KO DA
DOĐE DOK SAN JA
U BANJU

Vrime zmajeva

Vrime od nevremena

Zaljujaj me

Tamo gdje završe svi naši izgubljeni kišobrani